

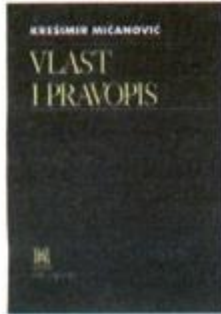

i filoloških pozicija koji nije oblikovao samo tzv. vanjsku povijest hrvatskoga jezika, nego i njegove današnje priepore. Mićanovićeva ortografska povijest podijeljena je u devet poglavlja. Upitni naslov »Do jedinstvenog pravopisa bez pravopisne knjige?« upozorava na paradoksalnost prvoga pokušaja pravopisne standardizacije u Hrvatskoj, a drugo i treće poglavlje posvećeni su »Hrvatskomu pravopisu« Ivana Broza i »Boranić-Belićevoj situaciji u pravopisu« tijekom međuraća. Zaokret od fonetskoga prema »korienskom pravopisu« opisuje četvrto poglavlje, a peto poglavlje dokumentira pravopisne knjige i rasprave od 1945. do 1954. Najsnažniji politički naboj pravopisne povijesti iščitava se iz šestoga i sedmoga poglavlja koja obuhvaćaju standardološka zbivanja od novosadskoga dogovora do zabrane »londonca« 1971. Osmo poglavlje opisuje »pravopisni interregnum« koji je potrajao sve do novoga »pravopisnoga poretka« 1990., obrađena u završnom poglavlju. Izdanje je uz opsežan popis izvora i kazalo imena opremljeno i popisima službenih odluka o pravopisu i pravopisnih priručnika s pripadnim preslikama. ● (L)

Pravopis kao zrcalo povijesnih peripetija

• Krešimir Mićanović: »Vlast i pravopis«, Matica hrvatska, Zagreb, 2025., 355 str.

Nije česta pojava da jezikoslovna studija poprimi narav političkoga trilera. No takva se pojava nesumnjivo može pripisati knjizi »Vlast i pravopis« dr. Krešimira Mićanovića, profesora na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. Riječ je, naime, o prikazu povijesti hrvatskoga pravopisa od sredine 19. stoljeća sve do kraja 1990. - povijesti koja na prvorazredan način zrcali peripetije hrvatske povijesti. Počevši od prvoga pokušaja vlasti Banske Hrvatske da 1880. bez pravopisne knjige standardiziraju hrvatski jezik pa sve do pojave zabranjenoga »Hrvat-

skoga pravopisa« Stjepana Babića, Božidara Finke i Milana Moguša 1990., autor na temelju goleme političke dokumentacije i periodičke građe ocrtava trajno napet odnos vladajućih režima